

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ  
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра “Менеджмент”

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
САМОМЕНЕДЖМЕНТ ТА АГРАРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Освітня програма Менеджмент

Спеціальність 073 “Менеджмент”

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”

Затверджено на засіданні кафедри “Менеджмент”  
Протокол № 1 від 02.09.2019 р.

Івано-Франківськ - 2019

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | самоменеджмент та аграрний менеджмент                                                                                         |
| <b>Викладач (-і)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | к.е.н., доцент Король В.С.                                                                                                    |
| <b>Контактний телефон викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | +38(050)0732376                                                                                                               |
| <b>E-mail викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | king_stat@i.ua                                                                                                                |
| <b>Формат дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Очний                                                                                                                         |
| <b>Обсяг дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 7 кредитів ECTS                                                                                                               |
| <b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <a href="http://ifagrarnicol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69">http://ifagrarnicol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69</a> |
| <b>Консультації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Очні консультації: згідно розкладу консультацій                                                                               |
| <b>2. Анотація до курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                               |
| <p>Дисципліна «Самоменеджмент та аграрний менеджмент» забезпечує у визначальній мірі якісну підготовку спеціалістів з питань особистісного розвитку менеджера; формування у студентів індивідуальних особливостей та поведінкових навичок, які необхідні майбутньому керівнику; розвиток у майбутніх менеджерів умінь організовувати особисту працю.. Наука про самоуправління є сучасною економічною наукою, яка покликана забезпечувати розвиток ефективного системного мислення керівника з метою оптимального, раціонального використання власного робочого часу і часу підлеглих працівників для покращення як власної роботи, так і роботи всього колективу.</p> <p>Менеджером можна стати, опанувавши його теорію через конкретну практику. Тому сьогодні для аграрного сектору економіки України важливо не тільки готувати молодих фахівців з аграрного менеджменту, а й здійснювати перепідготовку та підвищення кваліфікації багатотисячної армії керівників і спеціалістів підприємств, організацій та формувань АПК.</p> |                                                                                                                               |
| <b>3. Мета та цілі курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                               |
| <p>Метою викладання дисципліни «Самоменеджмент аграрний менеджмент» є набуття теоретичних знань та практичних навиків ефективного системного мислення з метою послідовного і ціленаправленого використання випробуваних раніше методів роботи керівника в щоденній його роботі для оптимального, раціонального використання власного робочого часу і часу підлеглих працівників. Крім цього метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення і системи спеціальних знань в сфері менеджменту, набуття навичок аналізу складних процесів і явищ, які відбуваються в підприємствах і організаціях АПК та забезпечення результативності господарюючих структур.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                               |
| <b>4. Результати навчання (компетентності)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |
| <p>формування відповідного рівня професійної майстерності у студентів спеціальності «Менеджмент», оскільки в умовах ринкових відносин компетенція спеціаліста визначається його підприємливістю у розв'язанні практичних завдань та вміння організовувати та планувати працю менеджера; розкритті методів управління у системі господарського механізму АПК України, висвітленні аспектів управління персоналом у аграрній сфері.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                               |
| <b>5. Організація навчання курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                               |
| Обсяг курсу 210 год.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                               |
| Вид заняття                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Загальна кількість годин                                                                                                      |
| лекції                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 60 год.                                                                                                                       |
| семінарські заняття / практичні / лабораторні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 60 год.                                                                                                                       |
| самостійна робота                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 90 год.                                                                                                                       |
| <b>Ознаки курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                               |

| Семестр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Спеціальність               | Курс<br>(рік<br>навчання) | Нормативний /<br>вибірковий                                           |                |                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------|
| I, II                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 073«Менеджмент»             | I                         | нормативна                                                            |                |                                    |
| Тематика курсу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                             |                           |                                                                       |                |                                    |
| Тема, план                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Форма<br>заняття            | Літер<br>атура            | Завдання,<br>год                                                      | Вага<br>оцінки | Термін<br>виконання                |
| <b>I семестр</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                             |                           |                                                                       |                |                                    |
| <b>Тема 1. Самоменеджмент як наукова дисципліна і сучасна освітня та управлінська технологія</b><br>Само менеджмент як результат психологізації та соціологізації управління. Сутність, роль та поняття самоменеджменту і його місце в системі управління. Самоменеджмент як управління саморозвитком і самоорганізацією працівника. Суб'єкт, предмет та основні об'єкти управління. Самоуправління діловою кар'єрою. | Лекція, семінарське заняття | [1,2]                     | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів        | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 2. Методологічні підходи до само менеджменту</b><br>Сучасні наукові погляди на сутність самоменеджменту. Концептуальний підхід до самоменеджменту Л. Зайверта. Концепція особистісних обмежень М. Вудкова і Д. Френсіса. Погляди вітчизняних вчених на само менеджмент.                                                                                                                                       | Лекція, семінарське заняття | [1,2]                     | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів        | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 3. Планування особистої роботи менеджера. Тайм-менеджмент</b><br>Цільове планування роботи менеджера. Методи планування особистої роботи менеджера. Традиційні й комп'ютерні засоби планування особистої роботи менеджера. Особливості часу як ресурсу. Тайм-менеджмент. Хронометраж та раціоналізація часу. Жорстке та гнучке планування. Особливості методик довгострокового планування.                    | Лекція, семінарське заняття | [3,4,5]                   | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів        | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 4. Планування ділової кар'єри менеджера</b><br>Поняття кар'єри. Види та типи кар'єр. Основні кар'єрні ілюзії.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Лекція, семінарське заняття | [4,6]                     | Опрацювати лекційний матеріал,                                        | 5 балів        | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                             |       |                                                                                                            |          |                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| Моделі індивідуальних кар'єр. Закордонний досвід планування та побудови індивідуальної кар'єри. Види та класифікація управлінської діяльності.                                                                                                                                                                                                                                                          |                             |       | підготуватися до семінарського заняття                                                                     |          |                                    |
| <b>Тема 5. Організування діяльності менеджера. Проведення переговорів, нарад та зборів.</b><br>Об'єктивні основи виникнення і розвитку управлінської праці. Зміст та особливості управлінської праці. Форми керівництва. Проведення переговорів, нарад та зборів. Технологія проведення нарад та зборів. Цільові установки виступу. Структура і зміст виступу на нараді.                                | Лекція, семінарське заняття | [3,5] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття                                      | 5 балів  | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 6. Техніка презентації</b><br>Цільові установки виступу. Структура і зміст виступу. Вибір форм візуалізації тексту виступу. Техніка презентації. Початок і кульмінація презентації. Критичні моменти під час виступу. Методи і засоби раціональної обробки текстових матеріалів. Вдосконалення методики читання. Використання ввідних, посилюючих, опорних сигналів.                            | Лекція, семінарське заняття | [6,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття                                      | 5 балів  | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 7. Самомотивування та самоконтроль менеджера</b><br>Розвиток ініціативності, енергійності, уміння володіти ситуацією, стресостійкості. Розвиток уміння стимулювати та карати, критикувати людей. Рефреймінг. Конфлікти у діяльності менеджера: сутність і види. Закономірності взаємовідносин і поведінки людей у конфліктних ситуаціях. Стратегія і тактика взаємодії в конфліктних ситуаціях. | Лекція, семінарське заняття | [5,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, пройти тестування до попередніх тем | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 8. Розвиток менеджера як особистості</b><br>Фактори впливу соціального оточення на формування професійно важливих якостей менеджера. Психологічні особливості стилів управління.                                                                                                                                                                                                                | Лекція, семінарське заняття | [6,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття                                      | 5 балів  | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                             |       |                                                                       |         |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------|---------|------------------------------------|
| <p>Авторитет керівника: суб'єктивна і об'єктивна значимість. Харизматична влада керівника. Розвиток харизматичних здібностей особистості. Внутрішньоособистісні проблеми лідера. Відповідальність лідера. Розвиток соціально-психологічних якостей менеджера: управлінська культура; розум; ерудиція; культура ділового спілкування; лідерські здібності; колегіальність; толерантність; оптимізм; екстравертність; інтелектуальність; емоційна стійкість; почуття гумору; вміння створювати власний імідж. Розвиток моральних якостей менеджера: порядність, людяність, чесність; національна свідомість.</p> |                             |       | кого заняття                                                          |         |                                    |
| <p><b>Тема 9. Розвиток менеджерського потенціалу</b><br/>Сутність, види, напрями розвитку менеджерського потенціалу. Психофізіологічний потенціал. Інтелектуальний потенціал особистості. Творчий потенціал особистості. Типи творчої особистості. Процес самореалізації особистості в одному або декількох соціально зумовлених видах творчої діяльності.</p>                                                                                                                                                                                                                                                 | Лекція, семінарське заняття | [4,6] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <p><b>Тема 10. Стійкість до кар'єрних стресів як мета і результат самоменеджменту.</b><br/>Стрес як реакція організму, що виявляється у завищеній перенапрузі фізичних і психологічних сил людини, перевищенні адаптивного потенціалу особистості. Стресові загрози професійної діяльності. Роботоголізм в управлінському середовищі як наслідок некомпетентної самоорганізації трудового життя. Викривлення у шкалі управлінців, схильних до роботоголізму. Втрата самоконтролю, зневага іншими життєвими обов'язками, загроза психічних хвороб як</p>                                                        | Лекція, семінарське заняття | [3,5] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                             |       |                                                                       |          |                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| наслідки роботоголізму.<br>Необмежене тяжіння до<br>досягнення кар'єрного успіху як<br>загроза роботоголізму та<br>виникнення стресу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                             |       |                                                                       |          |                                    |
| <b>II семестр</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                             |       |                                                                       |          |                                    |
| <b>Тема 1. Предмет та сфера компетенції аграрного менеджменту.</b><br>Поняття аграрний менеджмент. Об'єкт та предмет дисципліни «Аграрний менеджмент». Цілі та завдання аграрного менеджменту. Менеджер і його функції.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Лекція, семінарське заняття | [5,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 5 балів  | До наступного заняття за розкладом |
| <b>Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту. Бізнес-середовище господарюючих суб'єктів в агропромисловому виробництві.</b><br>Необхідність та актуальність впровадження науки менеджмент у практику господарювання підприємств АПК. Особливості управління підприємствами агропромислового комплексу. Роль та місце аграрного менеджменту в управлінні макроекономічними процесами в агропромисловому виробництві. Аграрний менеджмент у вирішенні збалансованого розвитку регіональних АПК. Нормативно-правове забезпечення функціонування агропромислового виробництва. Імплементация європейського законодавства.<br>Форми власності та організації бізнесу в агропромисловому виробництві. Організації та сутність управління ними. Характеристика внутрішнього середовища організації. Зовнішнє оточення в аграрному бізнесі та його характеристика. Органи управління природокористуванням і охороною навколишнього середовища.<br>Форми власності та підприємництва, характерні для | Лекція, семінарське заняття | [4,6] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                             |       |                                                                                                          |          |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| сучасних умов ринкової економіки та її аграрної сфери. Характеристика індивідуальної та пайової форм власності. Акціонерна (корпоративна) форма власності.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                             |       |                                                                                                          |          |                                    |
| <p><b>Тема 3. Загальні принципи управління в АПК. Малі, середні та великі підприємства, їх переваги й обмеження в агропромисловому виробництві.</b></p> <p>Сутність загальних принципів управління. Децентралізація і централізація управління в АПК України. Методологія обґрунтування рівня централізації функцій, прав і відповідальності. Суть демократизації в управлінні. Економічна сутність і функції малих, середніх та великих підприємств. Розвиток і взаємодія малого, середнього і великого бізнесу в аграрному секторі економіки. Перспективи розвитку малих підприємств в АПК України. Вертикально-горизонтальні комунікаційні зв'язки в системі управління агропромисловим розвитком. Комплексні програми розвитку малого і середнього підприємництва.</p> | Лекція, семінарське заняття | [3,5] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття                                    | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <p><b>Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві.</b></p> <p>Зміст і стадії процесу прийняття управлінських рішень. Види управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень в агропромисловому виробництві.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Лекція, практичне заняття   | [6,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до попередніх тем | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <p><b>Тема 5. Загальні функції аграрного менеджменту.</b></p> <p>Сутність та зміст функцій планування. Формування мети та виокремлення цілей для різних</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Лекція, семінарське заняття | [5,7] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуват                                                                | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                             |       |                                                                       |          |                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------|
| <p>рівнів управління. Особливості вироблення стратегій адекватних умовам агропромислового виробництва в Україні. Шляхи і методи досягнення мети. Особливості стратегічного управління організації. Бюджетування у реалізації стратегічних планів. Перспективи розвитку стратегічного планування підприємств АПК України. Сутність та зміст функції організації. Особливості перебудови організаційних структур підприємств АПК. Види організаційних структур та їх характеристика.</p> <p>Поняття та зміст функції мотивації. Використання теорій мотивації у практиці управління підприємствами на агропродовольчому ринку. Контроль як одна з пріоритетних функцій управління. Види контролю. Процес організації контролю та забезпечення його ефективності. Основні етапи контролю.</p> |                             |       | ися до семінарського заняття                                          |          |                                    |
| <p><b>Тема 6. Управління трудовими ресурсами аграрного сектора економіки. Соціальна відповідальність та етика в аграрному бізнесі.</b></p> <p>Поняття менеджменту трудових ресурсів. Планування (формування) трудових ресурсів. Розвиток трудових ресурсів в АПК України. Тенденції на ринку праці в аграрному секторі України.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Лекція, семінарське заняття | [4,6] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |
| <p><b>Тема 7. Управління агропромисловим виробництвом: створення та функціонування операційної системи.</b></p> <p>Поняття і сутність операційної системи. Види операційних систем.</p> <p>Проблеми створення операційної системи. Складові операційних систем в аграрному менеджменті. Фактори, що</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Лекція, семінарське заняття | [3,5] | Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття | 10 балів | До наступного заняття за розкладом |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                  |         |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------|-------------------------|
| впливають на уникнення “симптомів” кризової ситуації при утворенні та функціонуванні підприємств АПК.<br>Планування випуску продукції.<br>Управління матеріальними запасами.<br>Проектування комплексної системи управління якістю праці та продукції в АПК України.                                                                                                                                                                                                |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                  |         |                         |
| <b>Тема 8. Управління фінансами в агропромисловому виробництві.</b><br>Сутність фінансового менеджменту. Структура фінансового менеджменту на підприємствах АПК. Поняття «фінансові ресурси». Особливості формування фінансових ресурсів в АПК України. Механізм функціонування фінансового менеджменту підприємств АПК. Заходи органів державного управління та місцевого самоврядування щодо покращання фінансово-економічного стану агропромислових підприємств. | Лекція, семінарське заняття | [6,7]                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Підготовка до контрольної роботи | 5 балів | До підсумкового заняття |
| <b>6. Система оцінювання курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                  |         |                         |
| Загальна система оцінювання курсу                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                             | <p><b>100 балів за семестр</b> – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та 100 балів за екзамен</p> <p><b>“відмінно”</b> – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p><b>“добре”</b> – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p><b>“задовільно”</b> – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і</p> |                                  |         |                         |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | <p>логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p><b>“незадовільно”</b> – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Вимоги до письмової роботи             | <p>Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.</p>                                                                                                                                                                                                                                         |
| Семінарські заняття                    | <p>Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>                                                                                                                                               |
| Умови допуску до підсумкового контролю | <p><b>За I семестр</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– оцінка за поточне тестування (5 балів);</li> <li>– оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (65 балів);</li> <li>– оцінка за контрольну роботу (20 балів);</li> <li>– оцінка за самостійну роботу (10 балів).</li> </ul> <p><b>За II семестр</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– оцінка за поточне тестування (10 балів);</li> <li>– оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (60 балів);</li> <li>– оцінка за контрольну роботу (20 балів);</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | — оцінка за самостійну роботу (10 балів). |
| <b>7. Політика курсу</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                           |
| <p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                           |
| <b>8. Рекомендована література</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                           |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бишоф А. Самоменеджмент. Эффективно и рационально / Анита Бишоф, Клаус Бишоф; [пер. с нем. Д. А. Пергамент]. — 2-е изд., испр. — М.: Омега-Л, 2006. — 127 с.</li> <li>2. Балабанова Л. В. Организация работы менеджера : навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. П. Сардак. — К. : Професіонал, 2007. — 407 с.</li> <li>3. Довгань Л. Є. Праця керівника, або практичний менеджмент : навч. посіб. / Л. Є. Довгань. — К. : Екс об, 2002. — 384 с</li> <li>4. Добротворский И.Л. Самоменеджмент: Эффективные технологии: Практическое руководство для решения повседневных проблем.— М.: "Приор-издат" — 272 с.</li> <li>5. Захарченко Г. Тайм-менеджмент. — СПб.: Питер, 2004. — 128 с.</li> <li>6. Кинан К. Самоменеджмент / К. Кинан ; [пер. с англ. Л. В. Квасницкой]. — М.: Эксмо, 2006. — 80 с.</li> <li>7. Керівництво організацією : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, І. С. Проник. — Львів : Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. — 244с.</li> <li>8. Лукашевич Н. П. Теория и практика самоменеджмента : учеб. пособ. / Н. П. Лукашевич. — К. : МАУП, 2002. — 360 с.</li> <li>9. Сенге П. Преображение. Потенциал человека и горизонты будущего / П. Сенге, О. Таймер. — М. : Олімп-Бизнес, 2008. — 304 с.</li> <li>10. Хміль Ф. І. Ділове спілкування : навч. посіб. / Ф. І. Хміль. — К. : Академвидав, 2004. — 280с.</li> <li>11. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: монографія/ В.Г. Андрійчук. — К.: КНЕУ, 2006. — 292 с.</li> <li>12. Аграрне право України: Практикум/ За ред. В.З. Ярчук. - К.:Юрінкомінтер, 2001. - 256 с.</li> <li>13. Бессєдін М.О. Аграрний менеджмент: оціночно-ситуаційний підхід: Практикум. - Х.: Вид-во ХНАУ, 2002. - 159 с.</li> <li>14. Вітков М.С. Інтенсифікація сільськогосподарського виробництва на інноваційній основі: Монографія/ М.С. Вітков. — К.: ННЦ ІАЕ, 2008. — 220 с.</li> <li>15. Гудзинський О.Д. Менеджмент у системі агробізнесу. — К.: Урожай, 1994. — 240 с.</li> <li>16. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств: Навч. посібник — К.: КНЕУ, 2005р. — 347 с.</li> <li>17. Дмитрук Б. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі. - К.: Либідь, 2001. - 344 с.</li> <li>18. Королєв Ю. Менеджмент в АПК. - М.: Колос, 2000. - 304 с.</li> </ol> |                                           |

**Викладач \_\_\_\_\_ Король В.С.**